

Dosarul nr. 3r-98/22
2-21061117-01-3r-11042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, G. Mîra)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Rodica Toporaș

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Rodicăi Toporaș împotriva Direcției generale asistență socială și sănătate a Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil

împotriva încheierii din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rodica Toporaș, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ilie Rabei împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ

constată:

La 23 aprilie 2021, Rodica Toporaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției generale asistență socială și sănătate a Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea pârâtului să emită un act administrativ individual privind asigurarea cu bilet de reabilitare/recuperare balneară, conform Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate persoanelor în vârstă și celor cu dezabilități, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 372 din 6 mai 2010, în baza cererii din 23 februarie 2018, înregistrată în Registrul de evidență a solicitanților de bilete a Direcției generale asistență socială și sănătate a Consiliului municipal Chișinău, sub nr. 141.

Prin hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Rodica Toporaș.

La 17 august 2021, Rodica Toporaș, reprezentată de avocatul Ilie Rabei a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei

instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rodica Toporaș, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ilie Rabei împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 15 martie 2022, Rodica Toporaș a depus recurs împotriva încheierii din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare, de la etapa primirii cererii de apel.

În susținerea recursului a invocat că nu a fost informată și nu a primit, în termenul prevăzut de art. 226 Cod administrativ, hotărârea motivată din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele dosarului rezultă că încheierea recurată a fost notificată recurenteii, prin intermediul oficiului poștal, la 2 martie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 185).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 15 martie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 17 august 2021, Rodica Toporaș, reprezentată de avocatul Ilie Rabei a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din

21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f. d. 173).

Se mai constată că prin încheierea din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rodica Toporaș, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ilie Rabei împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 180-183).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că copia hotărârii motivate din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată la 9 noiembrie 2021, reprezentantului Rodicăi Toporaș, avocatului Ilie Rabei, la adresa de e-mail a acestuia, indicată în mandatul seria MA nr. 1564713 din 10 iulie 2020 – ilie.rabei@gmail.com, care a și semnat și depus apelul nemotivat în interesele Rodicăi Toporaș (f. d. 151).

Faptul dat se atestă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 169), iar recepționarea fiind confirmată de însuși avocatul Ilie Rabei (f. d. 171).

Respectiv, termenul de prezentare a motivării apelului, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 10 noiembrie 2021, ziua imediat următoare celei în care reprezentantul Rodicăi Toporaș, avocatul Ilie Rabei a recepționat copia hotărârii motivate din 21 iulie 2021 a primei instanțe și a expirat la data de 8 decembrie 2021.

Cu toate acestea, Rodica Toporaș, reprezentată de avocatul Ilie Rabei nu a prezentat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Conform art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie

reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Cu referire la solicitarea din cererea de recurs a Rodicăi Toporaș de repunere în termenul de prezentare a motivării apelului, având în vedere normele legale menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție o consideră, la etapa dată, inadmisibilă, deoarece o astfel de cerere urma a fi depusă la instanța de apel care este competentă de a o examina.

În același timp, instanța de recurs consideră că nu poate fi reținut argumentul recurenteii invocat în cererea de recurs în sensul că nu a fost informată și nu a primit, în termenul prevăzut de art. 226 Cod administrativ, hotărârea motivată din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Și asta deoarece, după cum a fost menționat anterior, copia hotărârii motivate din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost recepționată, încă la data de 9 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, de către reprezentantul Rodicăi Toporaș, avocatul Ilie Rabei, care a depus și semnat cererea de apel nemotivată.

În acest context, relevanță în speța dată au prevederile art. 47 alin. (3) Cod administrativ, care statuează că *culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat*.

La fel, potrivit art. 65 alin. (1) Cod administrative, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. *Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului*.

Aici, se va nota că recurenta Rodica Toporaș nu a prezentat instanței probe pertinente precum că a reziliat contractul de asistență juridică cu avocatul Ilie Rabei și a retras împuternicirile acordate acestuia.

Ca consecință, se va reține că avocatul Ilie Rabei dispunea de dreptul de a reprezenta interesele Rodicăi Toporaș pe tot parcursul procesului judiciar, inclusiv și depunerea motivării apelului.

Așadar, se va nota că Rodica Toporaș, reprezentată de avocatul Ilie Rabei, fiind conștientă că la 17 august 2021 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și în situația în care reprezentantul Rodicăi Toporaș, avocatul Ilie Rabei a recepționat copia hotărârii motivate a primei instanțe la 9 noiembrie 2021, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CtEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și depunerea în termenul legal a motivării apelului.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, care indică că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, însă, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către Rodica Toporaș a drepturilor sale procedurale, fapt ce nu poate fi imputat instanței de judecată.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rodica Toporaș, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ilie Rabei împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Rodica Toporaș.

Se menține încheierea din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Rodicăi Toporaș împotriva Direcției generale asistență socială și sănătate a Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu